

Nelja riigi koostööprojekt erivajadustega inimeste jõustamise ja tööhõive teemal

Jana Mäekivi

Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuse õppeosakonna juhataja

Erivajadustega inimeste tööhõive suurendamine on Euroopa riikides oluline eesmärk, mistõttu tekkis soov käivitada kaks aastat vältav Nordplus Adult projekt „Jõustamine läbi tööhõive” (*Empowerment by employment*). Projekti eesmärk oli õppida teiste riikide kogemustest, kuidas toetada erivajadustega inimesi töökoha leidmisel ning tööle asumisel.

2014. aastal kogunesid ühise eesmärgi ja koostöövõrgustiku loomise nimel 12 valdkonna spetsialisti Põhjamaadest ja Balti riikidest: Eestist (Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus), Leedust (Valakupiai Rehabilitatsioonikeskus), Soomest (Validia kutsekool), Fääri saartelt (Dugni rehabilitatsioonikeskus). Astangu keskusest osalesid projektis neli inimest: õppeosakonna juhataja Jana Mäekivi, viipekeeletõlk Mari-Liis Ungerson, rehabilitatsioonivaldkonna arendusspetsialist Margery Roosimaa ja käsitöö töötoa juhendaja Koidu Moor.

Kohtumisi peeti kahe aasta jooksul neli. Projektitöö põhimõte oli, et külastatakse iga partnerriiki ning tutvutakse erivajadusega inimeste toimetuleku ja ühiskonnaellu kaasatuse, partnerasutuste tegevuste ja töömeetoditega inimeste toetamisel. Iga kohtumise tulemusena valisid külalised võõrustava organisatsiooni meetodikate seast välja midagi enda jaoks uutset ja kasulikku, mida oma organisatsioonis katsetada. Meetodikad olid mõeldud erivajadusega inimeste toimetuleku toetamiseks ning jõustamiseks tööturule sisenemisel. Uute meetodikate katsetamist tutvustati ja kogemusi jagati igal järgneval projektikohtumisel.

Uute meetodikatena noppisid Astangu töötajad Leedu kolleegidelt idee video-CV rakendamise kohta erivajadustega inimese tutvustamiseks tööandjale. Fääri saartelt toodi kaasa mõte kaasata külalistele organisatsiooni tutvustamisel võimalikult palju kliente, kes ise oma tegemistest ja kogemustest räägiksid.

Projektipartnerite visiit Astangule oktoobris 2015. aastal kulges praktiliste tegevuste tähe all. Kaitstud töö käsitöö töötoa kliendid tutvustasid ise oma tööd ning viisid läbi praktilise tegevuse külalistele. Lisaks külastati Selverit, kus Astangu õppijad ja kliendid töötavad. Vesteldi nii klientide kui ka tööandjaga nende kogemustest. Külalistele meeldis väga meie väljatöötatud tööandjate infopäeva formaat, karjäärinõustamise tunnid ja ettevõtete külastused õppijatele ja klientidele. Need meetodikad viisid nad endaga koju kaasa katsetamiseks.

Projekti raames üksteise kogemustest õpitust valmib käsiraamat, kuhu koondatakse kõigi projektis osalenute õppetunnid ja tähelepanekud. Töös erivajadusega inimestega võib käsiraamat kasulik olla nii tööandjale, teenuse osutajale kui ka teenuse saajale endale. Kui käsiraamat juunis lõplikult valmib, riputatakse see üles ka Astangu keskuse kodulehele (www.astangu.ee), et kõik soovijad sellega tutvuda saaksid. Nordplus Adult projekt „Jõustamine läbi tööhõive” lõppeb juulis 2016. Projekti rahastatakse läbi Nordplus täiskasvanuhariduse programmi.

Pildil: projekti meeskond Fääri saartel